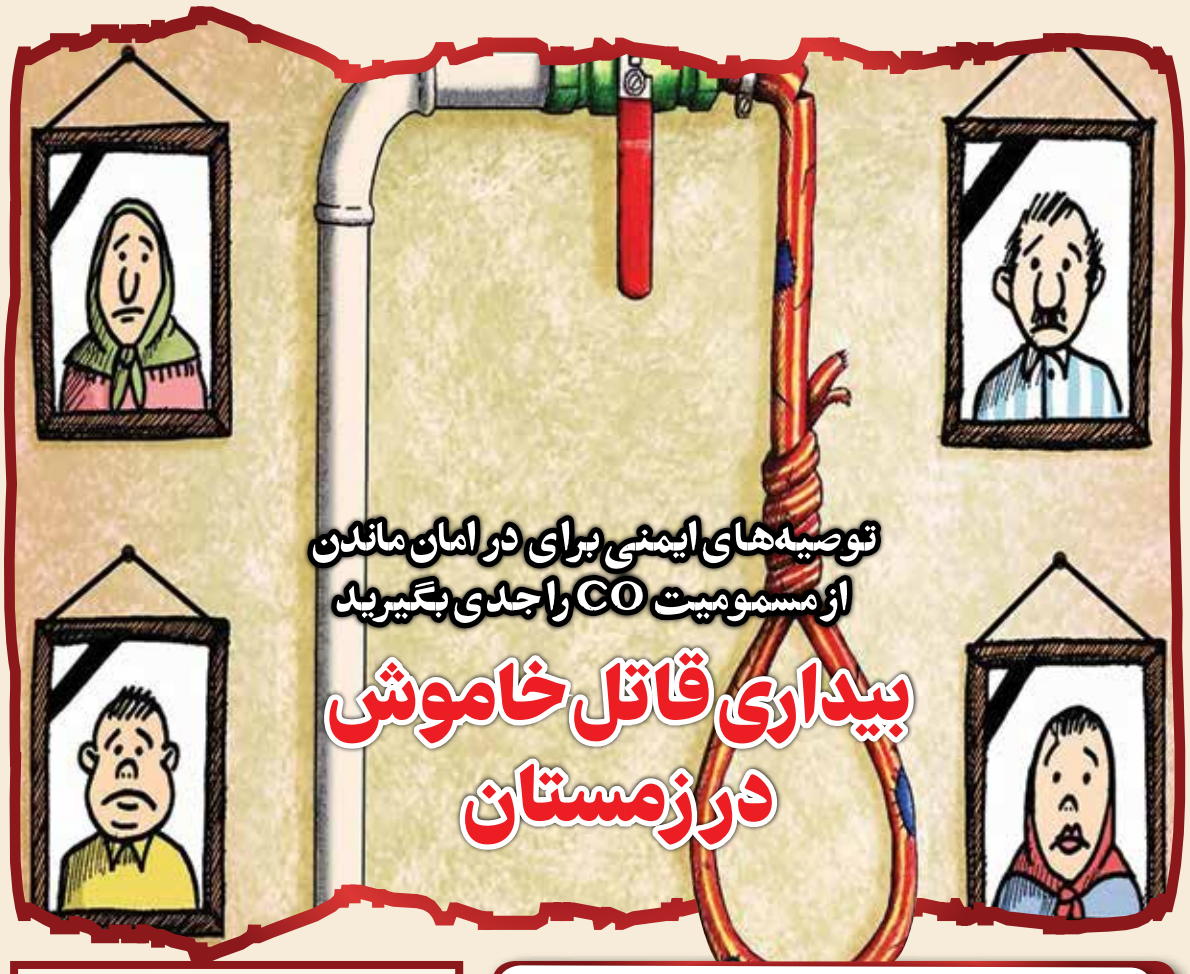

توصیه‌های ایمنی برای در امان ماندن از مسمومیت CO را جدی بگیرید

بیداری قاتل خاموش در زمستان

مریم زاهدی
خبرنگار چاردیواری

بسیاری از خانه‌ها با وجود سیستم‌های جدید و کم خطرتری مانند شوفاژهای مرکزی یا پکیج، همچنان از بخاری برای گرمایش زمستان استفاده می‌کنند. متاسفانه به همین دلیل با آغاز فصل سرما با حوادث متعددی از مرگ و مسمومیت با منواکسید کربن که به قاتل خاموش معروف است و نه رنگ دارد و نه بو، مواجه می‌شویم. این در حالی است که با تدابیر ساده ایمنی می‌توان مانع آن شد تا قاتل خاموش سراغ ما بیاید و تبعات جبران ناپذیر آن دامنگیرمان شود. منواکسید کربن گازی بی رنگ و بو است اما بی اثر نیست و گاهی موجب مرگ شود. طبق آمار پزشکی قانونی سال گذشته ۹۱۳ نفر به علت مسمومیت با منواکسید کربن جان خود را از دست داده‌اند. ۲۵۶ نفر هم در پنج ماه نخست امسال در کشور به دلیل مسمومیت با این گاز جان باخته‌اند.

تولد گاز منواکسید کربن

مکش نامناسب لوله‌های بخاری گازی یا نفتی، سوختن ناقص نفت بخاری، بد کار کردن شومینه گازی یا سوختن ناقص شومینه‌هایی که سوخت آنها چوب است، سوختن ناقص زغال (در منقل‌هایی که برای کرسی استفاده می‌شود)، بد کار کردن اجاق خوراک‌پزی، سوختن ناقص یا نامناسب آبگرمکن ژنراتورهای خانگی و در جا کار کردن خودرو در پارکینگ دربسته از دیگر دلایل عمده مسمومیت با گاز منواکسیدکربن به شمار می‌رود.

کلاهک H

داشتن کلاهک مخصوص برای دودکش در پشت بام‌ها برای جلوگیری از خاموش نشدن بخاری و به دنبال آن انتشار گاز کربن اهمیت بالایی دارد. فراموش نکنید استفاده از وسایل گرمایشی استاندارد در پیشگیری از این مسمومیت از اهمیت بالایی برخوردار است و بخاری‌های بدون دودکش به هیچ عنوان از تولید گاز دی اکسید کربن جلوگیری نمی‌کند.

دودکش‌هایی که حرف می‌زنند

حواستان باشد مسدود شدن مسیر دودکش‌ها از عوامل اصلی گازگرفتگی است. این تهدید در شرایط توفانی و وزش باد شدید مضاعف می‌شود. به همین دلیل هم موقع راه‌اندازی بخاری‌های گازی باید به این مهم توجه کنید و علاوه بر بازرسی مسیر دودکش‌ها هنگام راه اندازی وسایل گرمایشی، پس از وقوع هر باد و توفان مجدد آن را وارسی کنید. در واقع کنترل و انسداد منافذ مسیر دودکش قبل از راه‌اندازی بخاری بهترین راه پیشگیری از بروز حوادث مسمومیت به شمار می‌رود و دقت و توجه به داغ بودن دودکش نیز بهترین آزمایش سلامت دودکش است.

اقدامات لازم هنگام مسمومیت با گاز

نخستین و مهم‌ترین اقدام برای نجات فردی که دچار مسمومیت با منواکسیدکربن و سایر انواع گازگرفتگی شده، رساندن اکسیژن (هوای تازه) به اوست؛ به همین دلیل به محض مشاهده فردی که دچار گازگرفتگی شده، باید پنجره‌ها را باز کنید تا هوای تازه به سرعت وارد اتاق شود و در صورت امکان، فرد مسموم را به پنجره نزدیک کنید. البته خودتان نیز باید دستمال مرطوبی جلوی دهان و بینی بگیرید تا دچار گازگرفتگی نشوید. منبع نشت گاز را شناسایی و آن را قطع کنید و سریعا با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید. تا رسیدن امدادگران هیچ خوراکی یا نوشیدنی به فرد دچار گازگرفتگی ندهید؛ چون به دلیل حالت تهوع احتمال خفگی بیشتر می‌شود. به زنان باردار، کودکان و سالمندان زودتر از بقیه آسیب دیده‌ها کمک کنید.

رنگ شعله خبر می‌دهد از سرCO

رنگ شعله وسایل گازسوز هم می‌تواند درباره تولید گاز منواکسید کربن با شما حرف بزند.
رنگ مطلوب شعله بخاری وسایل پخت و پز، آبی است و چنانچه رنگ شعله قرمز، زرد یا نارنجی باشد، نشان دهنده نقص در سوخت رسانی و کمبود اکسیژن در محیط است که به سرعت باید بررسی شود. اگر رنگ شعله بخاری آبی نباشد، ممکن است هوای کافی به بخاری نرسد و تولید گاز منواکسید کربن کند.

پنجره

علائم مسمومیت با منواکسیدکربن

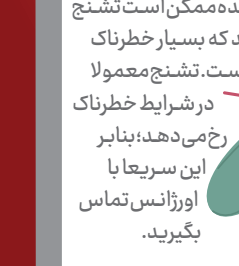

۱ سردرد

شاید یکی از علائم شایع مسمومیت با گاز منواکسیدکربن، سردرد مبهمی باشد که فرد دچارش می‌شود. سردرد تنشی یا مبهمی که فرد مسموم با گاز تجربه می‌کند. این سردرد معمولا مداوم بوده و در بخش جلویی سر حس می‌شود.

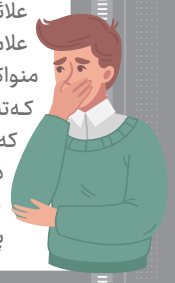
۲ احساس خستگی عضلانی

در صورت انتشار گاز منواکسیدکربن این گاز به جای اکسیژن وارد خون می‌شود و به دنبال آن مرگ سلول‌ها اتفاق می‌افتد. سرگیجه یکی از علائم هشداردهنده مسمومیت است و اگر واقعا با گاز منواکسیدکربن مسموم شده باشید و هیچ اقدامی انجام ندهید، موجب از دست دادن هوشیاری و بیهوشی شما می‌شود.

۳ حالت تهوع و استفراغ

علائمی مانند حالت تهوع از اولین علامت‌های مسمومیت با گاز منواکسیدکربن هستند. در صورتی که تنها حالت تهوع دارید و افرادی که با شما در آن محیط حضور دارند نیز چنین احساسی دارند، بهتر است سریعا درو پنجره را باز کنید

۴ تنگی نفس

در صورتی که چند نفر با هم در یک محیط دچار تنگی نفس شدند حتما پنجره را باز کرده و تهویه هوا مطمئن شوید. همچنین تنگی نفس ممکن است همراه احساس درد در قفسه سینه باشد. ضربان قلب فرد مسموم با منواکسیدکربن ممکن است بیش از ۱۰۰ تپش در هر دقیقه باشد.

۵ تشنج

در موارد شدید، فردی که دچار مسمومیت با گاز منواکسیدکربن شده ممکن است تشنج کند که بسیار خطرناک است. تشنج معمولا در شرایط خطرناک رخ می‌دهد؛ بنابر این سریعا با اورژانس تماس بگیرید.

